

20/09

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 9 juni 2020 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, psycholoog NIP en tot december 2019 ingeschreven in het NIP-register psycholoog mediator NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen ontvangen op 9 juni 2020;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 28 augustus 2020.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden via een digitale beeldverbinding ter zitting van het College van 17 maart 2021, waarbij klager en verweerster aanwezig waren. De vader van klager, de heer C, nam eveneens deel aan de zitting. Verweerster werd bijgestaan door mevrouw mr. L. Willemsen, advocaat.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Klager (hierna ook wel vader) heeft samen met zijn ex-partner (hierna ook wel moeder) een dochter D, geboren in 2014 (hierna te noemen de dochter).
- b. De dochter heeft haar hoofdverblijfplaats bij moeder. De ouders hebben gezamenlijk ouderlijk gezag.
- c. Er is sprake van complexe echtscheidingsproblematiek.
- d. Op 12 juli 2019 heeft er een zitting plaatsgevonden bij het Gerechtshof (hierna het Hof) waar de ouders een aantal zaken die hen verdeeld hielden, hebben kunnen regelen. Zij bleven het echter niet eens over het gezag en de hoofdverblijfplaats van de dochter, de vervangende toestemming inschrijving basisschool en de zorgregeling.
- e. Omdat deze strijdpunten tussen de ouders vooral de belangen van de dochter betroffen, heeft het Hof ter zitting met partijen de mogelijkheid besproken dat het Hof forensische mediation in de vorm van een zogenaamd ouderschapsonderzoek gelast. Partijen hebben met de opstelling van een dergelijk deskundigenbericht ingestemd.
- f. Bij aan het College overgelegde beschikking van het Gerechtshof van 25 september 2019 die is gegeven naar aanleiding van voormelde zitting, is verweerster benoemd als deskundige. De ouders hebben tegen haar benoeming – desgevraagd - geen bezwaar gemaakt. Ook staan in deze beschikking een tiental door het Hof opgestelde vragen vermeld met het verzoek aan verweerster – bij gebreke van overeenstemming tussen de ouders - deze te beantwoorden en hierover te adviseren. Het Hof heeft vervolgens de zaak aangehouden tot 28 maart 2020.
- g. In de beschikking is het volgende verzoek aan verweerster opgenomen:
“De deskundige - die zich bereid heeft verklaard het onderzoek te verrichten - wordt verzocht tijdens de onderzoeksfase gesprekken met de ouders te voeren en zo mogelijk met toepassing van mediatie technieken te bewerkstelligen dat de communicatie tussen de ouders wordt hersteld en dat de ouders in het belang van de minderjarige in staat zullen zijn tot constructief

overleg met betrekking tot hetgeen hen thans verdeeld houdt en, waar mogelijk, hun geschillen kunnen beëindigen.”

- h. Ook heeft het Hof in de beschikking aan verweerster de volgende opdracht gegeven: *“De deskundige dient het Hof te rapporteren over het verloop en de resultaten van het onderzoek en – bij gebreke van overeenstemming – de door het hof gestelde vragen te beantwoorden.”*
- i. Op 17 oktober 2019 heeft verweerster aan beide ouders de regels voor het ouderschapsonderzoek toegemailed. Deze regels zijn in deze procedure door verweerster overgelegd.
- j. Verweerster heeft in totaal acht gezamenlijke inhoudelijke gesprekken van gemiddeld twee uur met de ouders gevoerd tussen 31 oktober 2019 en 27 februari 2020. Ook had verweerster twee gesprekken met de dochter in december 2019 en februari 2020.
- k. Op 9 maart 2020 heeft klager aan verweerster een mail met 50 bijlagen gestuurd.
- l. Op 15 maart 2020 heeft verweerster de ouders gemailld dat het er naar uitziet dat zij op een paar cruciale punten niet tot overeenstemming kunnen komen en dat dit inhoudt dat verweerster de vragen van het hof zal moeten beantwoorden.
- m. Het negende op 17 maart 2020 geplande gesprek is niet doorgegaan vanwege de toen ingevoerde Coronamaatregelen.
- n. Op 24 maart 2020 heeft verweerster een uitstel gevraagd van acht weken voor indiening van de rapportage bij het Hof.
- o. Omdat het de ouders uiteindelijk niet lukte volledige overeenstemming te bereiken op een aantal belangrijke onderdelen van het ouderschapsplan, heeft verweerster op 14 april 2020 een concept-deskundigenbericht opgesteld waarin de onderzoeksvragen van het Hof integraal als vraagstelling zijn overgenomen en vervolgens door verweerster zijn beantwoord. Verweerster heeft dit aan het College overgelegde concept-deskundigenbericht naar de ouders gestuurd.
- p. Vervolgens hebben beide ouders uitgebreid schriftelijk gereageerd op het concept-deskundigenbericht en hebben over en weer elkaars reactie ontvangen.
- q. Verweerster heeft vervolgens aan de hand hiervan wijzigingen in het concept aangebracht en op 7 mei 2020 het definitieve deskundigenbericht (van die datum) aan de ouders verzonden.
- r. De ouders hebben van verweerster tot 20 mei 2020 de tijd gekregen hierop te reageren.
- s. Alleen moeder heeft vervolgens nog een reactie op het definitieve deskundigenbericht gegeven.
- t. Op 19 mei 2020 heeft verweerster het definitieve deskundigenbericht met de reactie van moeder en 4 andere bijlagen aan het Hof gezonden. Dit deskundigenbericht wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd.
- u. Verweerster heeft in haar contacten met de ouders een drietal mailadressen gebruikt, waaronder een gmail-adres.

III Het standpunt van klager en de klacht

Klager heeft desgevraagd ter zitting verklaard dat de door verweerster als forensisch mediator uitgebrachte rapportage hem erg is tegengevallen. De klacht van klager spitst zich er op toe:

1. dat de pedofiele neigingen van de stiefvader van zijn ex-partner niet in het rapport van verweerster staan vermeld;
 2. dat verweerster de stukken die klager haar op 9 maart 2020 heeft toegezonden niet specifiek heeft betrokken in haar onderzoek en de rapportage;
 3. dat verweerster verschillende e-mailadressen gebruikte in zijn contacten met hem.
- Klager is er van op de hoogte dat hiervoor strenge eisen bestaan. Verweerster heeft aan die vereisten niet voldaan. Zij had de mails aan hem versleuteld moeten verzenden.

Klager heeft hiertoe gesteld dat hij er van uit ging dat er door verweerster in haar onderzoek aan waarheidsvinding zou worden gedaan. De rapportage staat volgens hem echter bol van leugens en verdraaide zaken waardoor hij als vader in een kwaad daglicht wordt gesteld. Verweerster heeft

volgens hem in het rapport klakkeloos de verhalen van moeder overgenomen en heeft niets met zijn opmerkingen gedaan.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft onder meer aangevoerd dat de ouders onder haar leiding in het mediationstraject heel ver zijn gekomen, maar dat zij in hun oude gedrag zijn teruggevallen op het moment dat verweerster aangaf een verslag voor het Hof te zullen gaan maken omdat er geen volledige overeenstemming was. Op dat moment is bij de ouders helaas de vlam weer in de pan geslagen en zijn zij elkaar op alle fronten gaan bestrijden.

Ook heeft verweerster aangevoerd dat zij naar aanleiding van deze klacht thans standaard in haar format voor rapportage de termijn voor de geldigheid daarvan heeft opgenomen.

Verweerster heeft voor het overige de klacht gemotiveerd betwist. Zij heeft getracht in haar rapportage een evenwichtig beeld te schetsen van zowel vader als moeder. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog door te handelen naar de Beroepscode.

V.2. Uit het standpunt van klager ter zitting blijkt dat klager gaandeweg het traject er van uit is gegaan dat er door verweerster waarheidsonderzoek zou worden gedaan. Hieruit zou dan volgens klager na vijf jaar duidelijk hebben moeten worden waar de problemen zitten in de ouderrelatie met zijn ex-partner.

Dat er waarheidsvinding zou plaatsvinden blijkt echter niet uit de door verweerster gehanteerde spelregels van het ouderschapsonderzoek en berust op een kennelijk bij klager bestaand misverstand. Blijkens het verslag van de bijeenkomst van 31 oktober 2019 zijn de spelregels door verweerster met de ouders besproken. Hierover staat het volgende in het verslag vermeld:

“De eerste bijeenkomst is uitgelegd wat de bedoeling en of er nog vragen zijn over de spelregels van het ouderschapsonderzoek. Wanneer de ouders tot overeenstemming komen wordt met een door hen ondertekende vaststellingsovereenkomst het onderzoek afgesloten. Deze overeenkomst wordt dan door Het Hof in een beschikking opgenomen en de ouders hoeven dan geen procedure meer te voeren. Wanneer geen overeenkomst wordt bereikt zal mevrouw B een rapport uitbrengen en daarin tevens de vragen van het Hof beantwoorden.(...)”

Verweerster heeft daarnaast desgevraagd ter zitting verklaard dat zij meende dat de aanpak in het ouderschapsonderzoek goed door klager werd begrepen.

Dat in een ouderschapsonderzoek geen sprake is van waarheidsvinding ligt voor de hand omdat bij het bij een dergelijk onderzoek door een forensisch mediator niet gaat om het vinden van de waarheid (wat die dan ook zou zijn) maar om te proberen om tussen de ouders een werkbare ouderrelatie te laten ontstaan waarbij zij op ouderniveau leren met elkaar te communiceren. Dit blijkt ook uit de bij klager bekende beschikking van het Hof waarin onder rechtsoverweging 14 wordt genoemd dat partijen aan hun ouderrelatie dienen te werken.

Nu dit in het geval van klager en zijn ex-partner niet is gelukt, heeft de deskundige de vragen van het Hof moeten beantwoorden. Ook hierbij vindt – anders dan klager stelt - geen waarheidsvinding plaats. Het rapport van verweerster is immers alleen een advies aan het Hof met betrekking tot de vragen die bij het Hof leven.

V.3. Dat klager het op onderdelen niet eens is met de rapportage en deze hem erg is tegengevallen, maakt op zichzelf niet dat de rapportage onjuist is. Klager heeft evenals zijn ex-partner de

mogelijkheid gekregen op de rapportage te reageren en heeft dit ook schriftelijk gedaan waarna verweerster de wijzigingen - die zij als beroepsbeoefenaar nodig vond - in de rapportage heeft aangebracht. Derhalve klopt de stelling van klager dat zijn opmerkingen door verweerster terzijde zijn gelegd niet.

V.4. Niet is gebleken dat verweerster de - naar klager stelt - pedofiele neigingen van de stiefvader van zijn ex-partner niet in het rapport heeft vermeld. Op pagina 6 van het definitieve rapport staat immers genoemd dat vader zich zorgen maakt *“over D bij moeder. Hij maakt zich zorgen over (on)gezond eten bij moeder en de stiefvader van moeder. Vader beschuldigt de stiefvader van moeder openlijk van pedofilie (...)”* Het College is van oordeel dat verweerster niet onjuist heeft gehandeld door naar deze beschuldiging - die kennelijk verder niet is onderbouwd en al stamt uit 2017 - geen nader onderzoek te doen. Dat als laatste vraag in de beschikking van het Hof is opgenomen dat verweerster bevindingen naar voren kan brengen die niet zijn genoemd in de onderzoeksvragen, maakt - anders dan klager aanvoert - niet dat verweerster verplicht was deze bij vader levende zorg als een bevinding te melden. Artikel 93 van de Beroepscode houdt immers in dat de bevindingen tot de professionele verantwoordelijkheid van de psycholoog behoren en niet op verzoek van cliënten behoeven te worden aangevuld. Klachtonderdeel 1 is hiermee ongegrond.

V.5. Ook het feit dat verweerster de door klager verstrekte stukken niet specifiek heeft verwerkt in de rapportage, leidt niet tot de conclusie dat haar een tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. In de regels voor het ouderschapsonderzoek staat vermeld dat partijen de deskundige van alle noodzakelijke en gewenste informatie voorzien, een en ander ter beoordeling van de deskundige. Dit betekent dat het aan de deskundige is, of en hoe de betreffende informatie wordt gebruikt. Klachtonderdeel 2 is evenmin gegrond.

V.6. Wél gegrond is klachtonderdeel 3. Verweerster dient - gelet op artikel 72 van de Beroepscode - in redelijkheid alle voorzorgen in elektronische communicatie te nemen zodat er geen vertrouwelijke gegevens van de cliënt zonder diens instemming ter kennis komen van derden. Verweerster heeft niet naar dit artikel gehandeld door onder meer een gmail-account te gebruiken voor haar beroepsmatige communicatie. Dat verweerster naar zij stelt een pincode en wachtwoord op haar laptop heeft, doet hier niet aan af. Het gaat juist om het moment dat e-mail via servers over het web wordt verzonden die niet versleuteld is en dan (mogelijk) door derden kan worden gelezen.

De slotsom is dat de klacht (gedeeltelijk) gegrond is.

Het College legt geen maatregel op, nu niet is gebleken dat derden daadwerkelijk kennis hebben kunnen nemen van gegevens van klager en het College er van uit gaat dat verweerster haar handelwijze in elektronische communicatie vanaf het moment van ontvangst van deze uitspraak zal aanpassen.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond als voormeld;
- legt ter zake geen maatregel op.

Aldus gewezen op 17 maart 2021

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
prof. dr. G.T.M. Mooren,
drs. J.R. Mulder,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout